

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 19 kwietnia 2021 r. wnioskodawczyni P. M., zastępowana przez pełnomocnika profesjonalnego, wniosła o ustalenie, że:

1) miejscem zamieszkania małoletnich dzieci M. K. (1) urodzonego (...), K. K. (1) urodzonego (...) oraz Z. K. urodzonej (...) będzie każdorazowe miejsce zamieszkania ich matki P. M.;

2) ustalenie kontaktów ojca M. K. (2) z małoletnimi w ten sposób, że uczestnik będzie opiekował się dziećmi

a. w okresach zwykłej nauki szkolnej:

i. i w dwa kolejne weekendy od piątku od zakończenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych lub przedszkolnych do rozpoczęcia zajęć lekcyjnych lub przedszkolnych w poniedziałek

ii. w tygodniu po weekendzie matki przypadającym po dwóch weekendach ojca - od rozpoczęcia zajęć lekcyjnych lub przedszkolnych w poniedziałek do zakończenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych lub przedszkolnych w piątek, a następnie jak w punkcie powyżej

w ich miejscu zamieszkania bez udziału matki oraz pani M. R. i jej małoletnich dzieci.

b. w okresie ferii Bożego Narodzenia w latach parzystych od zakończenia zajęć szkolnych do godziny 10.00 w pierwszy Dzień Świąt Bożego Narodzenia a w latach nieparzystych od godziny 10.00 w pierwszy Dzień Świąt Bożego Narodzenia do rozpoczęcia zajęć szkolnych,

c. w latach parzystych w Nowy Rok od godziny 11:00 do godziny 17:00

d. pierwszy tydzień ferii zimowych w każdym roku,

e. w okresie ferii Wielkanocnych Świąt Wielkiej Nocy w latach nieparzystych od zakończenia zajęć szkolnych/przedszkolnych w Wielką Środę do godziny 10.00 w Wielkanoc a latach parzystych od 10.00 Wielkanoc do rozpoczęcia zajęć szkolnych,

f. w Dzień Ojca od 10.00 do 19.00, również wtedy gdy przypadnie w dni standardowo zastrzeżone dla matki

g. drugie dwa tygodnie lipca począwszy od piątku od soboty od godziny 10.00 i drugie dwa tygodnie sierpnia począwszy od piątku od soboty od godziny 10.00.

h. 1 listopada od 9.00 do 19.00 w lata nieparzyste

bez udziału matki i poza jej miejscem zamieszkania oraz bez udziału pani M. R. i jej małoletnich dzieci. Ponadto wnioskodawczyni na podstawie art. 582²§ 3 pkt 2 k.p.c. wniosła o ustalenie, że w wypadku braku realizacji przez uczestnika kontaktów zgodnie z postanowieniem będzie on zobowiązany uiścić na jej rzecz każdorazowo sumy pieniężnej w wysokości 400 zł i złożyła wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia w sposób opisany we wniosku. (k. 1-9 wniosek)

W dniu 8 maja 2021 r. tut. Sąd wydał w niniejszej sprawie postanowienie zabezpieczające w zakresie ustalenia na czas trwania postępowania miejsca pobytu małoletnich w miejscu pobytu ich matki P. M. oraz kontaktów ojca małoletnich z dziećmi oraz skierował strony do mediacji. (k. 37 postanowienie)

W piśmie z dnia 20 maja 2021 r. uczestnik postępowania M. K. (2), zastępowany przez pełnomocnika profesjonalnego, wniósł o wgląd w sytuację małoletnich M. K. (1), Z. K. i K. K. (1) (k. 64-66 wniosek)

Postanowieniem z dnia 8 maja 2021 r. wydanym w niniejszej sprawie tut. Sąd postanowił m.in. z urzędu wszcząć i prowadzić postępowanie także jako o ograniczenie władzy rodzicielskiej P. M. i M. K. (2) nad małoletnimi M. K. (1) ur. (...), K. (...) (...) ur. (...) i Z. M. K. (3) ur. (...) (k. 96 postanowienie)

W odpowiedzi na wniosek z dnia 14 czerwca 2021 r. uczestnik postępowania M. K. (2), wniósł o ustalenie miejsca zamieszkania małoletnich w miejscu zamieszkania matki i wniósł o oddalenie wniosku w pozostałym zakresie oraz wniósł o ustalenie jego kontaktów z dziećmi w systemie opieki naprzemiennej zastrzegając możliwość doprecyzowania harmonogramu kontaktów po zakończeniu rozmów ugodowych przed mediatorem, jeśli strony nie doszłyby do porozumienia, a także wniósł o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 113-115 odpowiedź na wniosek)

W toku prowadzonego postępowania mediacyjnego M. K. (2) i P. M. zawarli ugodę z dnia 15 lipca 2021 r. oraz dodatkowo w dniu 14 lipca 2021 r. M. K. (2) i P. M. zawarli porozumienie w sprawie opieki nad wspólnymi dziećmi w okresie wakacji 2021 r. (k. 137 protokół z przebiegu postępowania mediacyjnego k. 138-139, 144-147 ugodą, k. 142-143 porozumienie). Wobec powyższego w piśmie z dnia 4 sierpnia 2022 r. wnioskodawczyni P. M., zastępowana przez pełnomocnika profesjonalnego, wniosła o zatwierdzenie zawartej przed mediatorem ugody z dnia 15 lipca 2021 r. złożonej przez mediatora do akt sprawy oraz wniosła o utrzymanie pełnej władzy rodzicielskiej stron zważywszy, że współdziałają w sprawie opieki nad dziećmi oraz po zatwierdzeniu ugody wniosła o umorzenie postępowania jako bezprzedmiotowego ze wzajemnym zniesieniem kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 157 wniosek). Natomiast w piśmie z dnia 3 września 2022 r. wnioskodawczyni P. M., zastępowana przez pełnomocnika profesjonalnego, wycofała wniosek o zatwierdzenie ugody z dnia 15 lipca 2021 r. i wycofała wniosek o umorzenie postępowania i stanowisko w sprawie władzy rodzicielskiej, z uwagi na sygnalizowaną przez Sąd konieczność zbadania kwestii związanej z wykonywaniem władzy rodzicielskiej (k. 166 pismo).

W piśmie z dnia 24 listopada 2021 r. wnioskodawczyni P. M., zastępowana przez pełnomocnika profesjonalnego, zmodyfikowała dotychczasowe stanowisko w sprawie wnosząc o:

- 1) ograniczenie władzy rodzicielskiej M. K. (2) nad wspólnymi dziećmi stron i ograniczenie jej do:
 - a. współdecydowania o wychowaniu religijnym małoletnich dzieci Stron,
 - b. współdecydowania o przeprowadzenia u dzieci zabiegów w pełnym znieczuleniu oraz eksperymentalnych lub inwazyjnych terapii.
- 2) zobowiązanie uczestnika na podstawie art. 109 § 2 k.r.o do:
 - a. podjęcia indywidualnej terapii oraz
 - b. odbycia warsztatów umiejętności rodzicielskich i przedstawienia zaświadczenia o ich zaliczeniu w określonym terminie. (k. 236-237 pismo)

Na rozprawie w dniu 25 listopada 2021 r. tut. Sąd wydał w niniejszej sprawie postanowienie częściowe (prawomocne z dniem 3 grudnia 2021 r.), w którym ustalił, że miejsce zamieszkania małoletnich: M. K. (1) ur. (...), K. K. (1) ur. (...), Z. K. ur. (...), jest w miejscu zamieszkania matki P. M. (pkt 1). Ponadto w postanowieniu tym tut. Sąd na czas trwania postępowania z urzędu w trybie zabezpieczenia poddał wykonywanie władzy rodzicielskiej przez obojga rodziców nad małoletnimi M., K. i Z. (...) oraz obowiązek kontynuowania spotkań z psychologiem nadzorowi kuratora sądowego z obowiązkiem składania sprawozdań 1 raz na miesiąc (pkt 2) i ponownie skierował strony od mediacji celem uzgodnienia do końca lutego 2022 r. aktualnej wersji ugody określającej zakres władzy rodzicielskiej każdego z rodziców oraz model opieki nad dziećmi (pkt 3) (k. 250 postanowienie). Postępowanie mediacyjne zostało zakończone i strony nie osiągnęły porozumienia w sprawie i nie zawarły ugody (k. 411 pismo).

W piśmie z dnia 20 grudnia 2021 r. uczestnik postępowania M. K. (2), zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie wniosków zawartych w piśmie z dnia 24 listopada 2021 r. (k. 262-265 pismo)

Na rozprawie w dniu 1 marca 2022 r. tut. Sąd wydał w niniejszej sprawie kolejne postanowienie, w którym postanowił sprawę prowadzić z urzędu jako o ograniczenie M. K. (2) kontaktów z jego małoletnimi dziećmi M. K. (1), K. (...) i Z. (...) oraz w trybie zabezpieczenia na czas trwania postępowania z urzędu ustalił harmonogram kontaktów uczestnika postępowania z małoletnimi dziećmi i ograniczył władzę rodzicielską P. M. i M. K. (2) nad ich wspólnymi małoletnimi dziećmi: M. K. (1), K. (...) i Z. (...) poprzez zobowiązanie rodziców do udziału we wspólnych spotkaniach z psychologiem co dwa tygodnie oraz zobowiązanie rodziców do wspólnego udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych ustalając, że wszystkie związane z tym koszty będzie ponosił M. K. (2). (k. 331-332 postanowienie)

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2022 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI RCz 35/22 inny skład tut. Sądu oddalił zażalenie uczestnika postępowania M. K. (2) na postanowienie z dnia 1 marca 2022 r. i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawił Sądowi pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (k. 414 postanowienie)

W piśmie z dnia 30 sierpnia 2022 r. uczestnik postępowania M. K. (2), zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zmodyfikował dotychczasowe stanowisko w sprawie wnosząc o ustalenie sposobu utrzymywania kontaktów ojca z małoletnimi dziećmi stron w ten sposób, że małoletnie będą przebywać pod opieką ojca:

a. w tygodniach nieparzystych roku od środy od momentu odebrania małoletnich z zajęć szkolnych/przedszkolnych do poniedziałku do momentu odprowadzenia małoletnich na zajęcia szkolne/przedszkolne,

b. dodatkowo z M. K. (1) w środy w tygodniach parzystych od momentu odebrania małoletnich z zajęć szkolnych do czwartku do momentu odprowadzenia małoletnich na zajęcia szkolne.

powyższe, za wyjątkiem okresów szczególnych, tj. okresu od 23 do 26.12, od 31.12 do 1.01, 6.01, od Wielkiego Piątku do Poniedziałku Wielkanocnego, od 1 do 3.05, ferie zimowe, 1.11 oraz od 1.07 do 31.08,

w okresach szczególnych dzieci przebywać będą pod opieką ojca według następującego harmonogramu:

c. od 31 grudnia od godziny 16:00 do 1 stycznia do godziny 18:00 – w lata nieparzyste;

d. od 24 grudnia od godziny 10: 00 do 25 grudnia do godziny 18:00 – w lata nieparzyste oraz od 25 grudnia od godziny 18: 00 do 26 grudnia do godziny 18:00 - w lata parzyste;

e. od Wielkiego Piątku od godziny 16:00 do Niedzieli Wielkanocnej do godziny 15:00 w lata parzyste;

f. od Niedzieli Wielkanocnej od godziny 15:00 do Poniedziałku Wielkanocnego do godziny 18:00 w lata nieparzyste;

g. od 1 maja od godziny 10: 00 do 3 maja do godziny 18:00 w lata nieparzyste;

h. pierwszy tydzień ferii zimowych dla województwa (...);

i. od 1 do 15 lipca oraz od 1 do 15 sierpnia (k. 448-541 wniosek)

W toku prowadzonego postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie (e-protokół rozprawy z dnia 8 września 2022 r.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. K. (1) ur. (...) (13 lat), małoletni K. K. (3) ur. (...) (9 lat) i małoletnia Z. K. ur. (...) (blisko 6 lat) są dziećmi M. K. (2) i P. M. (k. 14-16 odpisy skrócone aktów urodzenia). Rodzice małoletnich poznali się w 2007 r. i tworzyli przez 13 lat związek nieformalny i od 2015 r. do marca 2020 r. mieszkali wspólnie z dziećmi w domu należącym

do P. M.. W czasie trwania związku rodzice małoletnich byli przez okres 8-9 lat zaprzyjaźnieni z M. R., która sama posiada troje małoletnich dzieci : (...) lat, H. 11 lat, M. 2,5 roku (również małoletni byli wspólnie zaprzyjaźnieni i w zasadzie wspólnie się wychowywali). M. R. wielokrotnie w tym czasie zajmowała się dziećmi M. K. (2) i P. M.. W marcu 2020 r. M. K. (2) wyprowadził się ze wspólnie zajmowanej nieruchomości. Po wyprowadzce M. K. (2) związał się z M. R.. Małoletni po wyprowadzeniu się ich ojca pozostali wraz z matką w domu należącym do ich matki. Dom ten posiada powierzchnię około 180 m². Na pierwszym piętrze małoletni M. ma swój pokój o powierzchni 10 m², zaś małoletnie K. i Z. zajmują wspólny pokój o powierzchni około 20 m². Małoletni są ogólnie zdrowi. Małoletni M. K. (1) realizuje obowiązek szkolny w tzw. nauczaniu domowym pod patronatem (...) Szkoły (...) z siedzibą w Ś. (czesne za szkołę wynosi 2000 zł miesięcznie). Małoletnia K. K. (1) uczy się w Szkole Podstawowej przy ul. (...), zaś małoletnia Z. uczęszcza do zerówki. Małoletni M. jest wrażliwym dzieckiem i nie radzi sobie emocjonalnie z rozstaniem jego rodziców i tym, że jego ojciec związał się z byłą przyjaciółką rodziny (tym bardziej, że małoletni był zaprzyjaźniony z synem M. R.), co doprowadziło do tego, że małoletni miał myśli samobójcze i wykazywał agresję słowną wobec M. R.. W związku z tym małoletni M. w 2021 r. uczestniczył w trzech konsultacjach psychologicznych i odbyły się również dwie konsultacje psychologiczne z jego rodzicami, podczas których przeprowadzono wywiad rozwojowy i omówiono obserwacje psychologiczne oraz zalecenia. Obecnie małoletni M. ocenia relację z ojcem jako bardzo dobrą, przy czym uważa, że powinien spotykać się z ojcem znacznie częściej. Wszyscy małoletni są związani z obojgiem rodziców. Byli również emocjonalnie związani z dziećmi M. R., z którymi wspólnie się wychowywali. Od czasu, gdy ojciec małoletnich związał się z M. R. małoletni nie mogą pogodzić ze zmianą relacji M. R. z jego ojcem i pozostają silnym konflikcie lojalności (co szczególnie dotyczy małoletniego M.). Dlatego też obecność w czasie kontaktów z ojcem jego obecnej partnerki M. R. i jej dzieci budzi w dzieciach dezorientację i chaos oraz poczucie, że nie są ważne dla ojca. W związku z czym w celu zachowania i prawidłowej budowy więzi z ojcem małoletni powinni mieć zachowany szeroki i jak najbardziej swobodny kontakt z ojcem i kierując się dobrem dzieci, kontakty ojca z małoletnimi powinny odbywać się bez obecności jego obecnej partnerki i jej dzieci. Jednocześnie w celu poprawy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich ich rodzice powinni zacząć porozumiewać się rzeczowo, bez wrogości i konfrontowania się i wskazane jest, aby w tym celu przepracowali w procesie psychoterapii indywidualnej swoje urazowe doświadczenia z rodziny pochodzenia (szczególnie M. K. (1)). (e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania B. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania M. R., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania P. M., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania M. K. (2), e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania D. P., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania A. K., k. 2v-9 uzasadnienie wniosku, k. 17-18 wydruk z książki wieczystej, k. 19 plan domu, k. 20 mapa, k. 21-22 24, 27-32, 62, 68-94, 116-122, 188-235, 282-283, 369-376 wydruk korespondencji, k. 23 schemat opieki, k. 25-26, 33-35, 123-129, 377-379, 453-455 zdjęcia, k. 167-168, 296-299, 311-313, 384-385, 387, 420, 424, 428, 434-445 sprawozdania kuratora, k. 272-276 prywatna opinia psychologiczna, k. 278 zaświadczenie, k. 467-488 opinia sądowa psychologiczna)

W toku prowadzonego w niniejszej sprawie postępowania M. K. (2) i P. M. rozpoczęli w lipcu 2021 r. wspólnie uczęszczać na konsultacje dot. syna M. oraz odbyli w 2022 r. spotkania rodzicielskiego w Ośrodku (...) z psychoterapeutą. Rodzice małoletnich nie potrafili ustalić zasad ponoszenia kosztów terapii i P. M. chciała przy tym realizować zajęcia terapeutyczne bliżej jej miejsca zamieszkania. (e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania P. M., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania M. K. (2), k. 148-155, 268-271, 462-466 wydruk korespondencji wraz z załącznikami, k. 266-267, 277 faktury, k. 461 zaświadczenie). W czasie terapii z powodu negatywnych emocji, wzajemnych oskarżeń i wyzwisk nie udało im się znaleźć rozwiązania ich wzajemnych problemów i konfliktów. Po zakończeniu terapii rodzice małoletnich nie nawiązaniu ze sobą żadnej relacji i wymieniają ze sobą jedynie krótkie informacje dotyczące ich wspólnych dzieci. Nie wypracowali wspólnego stanowiska dotyczącego dalszej edukacji syna M.. (e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania P. M., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania M. K. (2)). Kompetencje rodziców małoletnich są prawidłowe w obszarze właściwego zabezpieczenia potrzeb materialnych, bytowych, zdrowotnych i poznawczych dzieci. Oboje obwiniają się wzajemnie o zachowania agresywne wobec siebie i oboje nie chronią swoich dzieci przed skutkami ich wzajemnego konfliktu

włączając dzieci w ich wzajemne relacje i pozwalają dzieciom na bycie świadkami tego konfliktu, w wyniku czego zaburzyli ich poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa oraz nadmiernie obciążyli je emocjonalnie (najbardziej M.). Ich wzajemne postawy wobec siebie obciążone silnie negatywnymi emocjami związanymi z ich konfliktem, negatywnie modelują postawy małoletnich. (k. 467-488 opinia sądowa psychologiczna)

Wnioskodawczyni **P. M.** ma 45 lat, posiada wykształcenie wyższe, z zawodu jest architektem wnętrz i prowadzi własną działalność gospodarczą dot. projektowania i rynku nieruchomości. Planuje w najbliższym czasie rozpocząć płatny staż – praca ma odbywać się w trybie zdalnym. Pozostaje pod opieką psychiatryczną z powodu depresji (łagodny przebieg – obniżony nastrój i napęd). Pali papierosy. Twierdzi, że nie podważa wiary i kompetencji opiekuńczych ojca małoletni. Utrzymuje, że jej były partner nie angażuje się w żadne ze sfer dotyczących dzieci, poza opiekuńczą. Zarzuca ojcu małoletnich również, że jest niewystarczająco zaangażowany w poprawę ich relacji. Chciałaby, aby kontakty ojca małoletnich z dziećmi uległy rozszerzeniu (w porównaniu m.in. do ustaleń wynikających z postanowienia z 1 marca 2022 r.) i aby odpowiadał on w pewnym zakresie za sprawy szkolne dzieci. Chciałaby również, aby dla dobra rozwoju dzieci kontakty ojca z małoletnimi odbywały się bez obecności partnerki ojca M. R., z którą wcześniej była zaprzyjaźniona, a obecnie uważa za osobę agresywną, stosującą przemoc psychiczną. Deklaruje, że ma zaplanowaną pracę przez najbliższe trzy miesiące w weekendy parzyste i chciałaby, aby jej były partner realizował kontakty z dziećmi w weekendy parzyste. (e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania B. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania M. R., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania P. M., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania M. K. (2), e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania D. P., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania A. K., k. 167-168, 296-299, 311-313, 384-385, 387, 420, 424, 428, 434-445 sprawozdania kuratora, k. 467-488 opinia sądowa psychologiczna)

Uczestnik postępowania **M. K. (2)** po wyprowadzeniu się z domu matki małoletnich zmieniał miejsce zamieszkania i obecnie mieszka w trzypokojowym wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni 80 m². Cierpi na nowotwór. Pozostaje w związku z M. R., ale twierdzi, że z nią nie mieszka. M. K. (2) ma nieformowany czas pracy, uzyskuje miesięcznie około 9000 zł netto dochodu. Opiekę nad dziećmi sprawuje w szerszym zakresie niż było zostało ustalone w postanowieniu zabezpieczającym z dnia 1 marca 2022 r. Jego kontakty ustalane są ad hoc z tygodnia na tydzień, w wyniku czego spędza z dziećmi czwartek i poniedziałek, albo piątek i sobota. Zdarzało się w czasie kontaktów zabierać dzieci do miejsca zamieszkania jego partnerki, gdzie dzieci nocowały. Obecnie stosuje się do wydanego w postanowieniu zabezpieczającym z dnia 1 marca 2022 r. zakazu realizacji kontaktów z dziećmi w obecności obecnej partnerki. Tydzień przed ostatnim terminem rozprawy zabrał dzieci w piątek i odprowadził w niedzielę. Deklaruje, że ma rozpocząć prowadzenie zajęć z ratownictwa, które będzie prowadzić w weekendy parzyste do przyszłych wakacji. Dlatego w czasie weekendów może sprawować opiekę tylko w weekendy nieparzyste. Chciałby realizować kontakty z dziećmi od środy po zajęciach szkolnych do poniedziałku, w tygodnie nieparzyste. Deklaruje przy tym, że jest w stanie zrezygnować z tego zajęcia, jeśli miałby stracić kontakty z dziećmi. Chciałby, aby jego syn M. sam decydował w jakim zakresie chce spotykać się z każdym z rodziców. Uczestniczył w psychoterapii i uczestniczył w warsztatach umiejętności wychowawczych oraz indywidualnych spotkaniach coachingowych w ramach realizowanego przez fundację (...). Stara się w ten sposób nauczyć opanowywać negatywne emocje. W czasie tegorocznych wakacji wyjechał z dziećmi samochodem do Bułgarii, gdzie ma rodzinę. (e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania B. P., e-protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. zeznania M. R., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania P. M., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. oraz z dnia 8 września 2022 r. zeznania M. K. (2), e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania D. P., e-protokół rozprawy z dnia 01 marca 2022 r. zeznania A. K., k. 130-131 umowa najmu, k. 167-168, 296-299, 311-313, 384-385, 387, 420, 424, 428, 434-445 sprawozdania kuratora, k. 365-368 zaświadczenia, k. 467-488 opinia sądowa psychologiczna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione dokumenty, które nie budziły wątpliwości co do ich mocy dowodowej oraz zeznania uczestników i przesłuchanych w sprawie świadków. Pełnomocnik uczestnika na rozprawie w dniu 25 listopada 2021 r. wycofał wniosek o przesłuchanie świadków wskazanych w odpowiedzi na wniosek (k. 113).

Sąd zasadniczo uznał za wiarygodne zeznania uczestników jako korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym. W zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia w większości zeznania uczestników były spójne, różniły się tylko pod względem subiektywnych odczuć każdego z nich oraz indywidualnych interpretacji intencji nimi kierujących. Uczestnicy nawzajem przrzucali się odpowiedzialnością za niechęć dziecka do realizacji szerszych kontaktów z ojcem. Uczestnicy różnili się także zasadniczo, jeżeli chodzi o ocenę wzajemnego postępowania, jak również inaczej postrzegają i interpretują przebieg niektórych zdarzeń. W szczególności uczestnicy odmiennie oceniają przebieg kontaktów, jak również inaczej pojmują kwestię dobra swoich małoletnich dzieci.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W myśl przepisu art. 92 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dziecko pozostaje aż do pełnoletności pod władzą rodzicielską. Zgodnie z przepisem art. 95 § 1 k.r.o. władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw. Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny (§ 3).

Zgodnie z art. 107 k.r.o. jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom żyjącym w rozłączeniu, sąd opiekuńczy może ze względu na dobro dziecka określić sposób jej wykonywania i utrzymywania kontaktów z dzieckiem. Sąd pozostawia władzę rodzicielską obojgu rodzicom, jeżeli przedstawili zgodne z dobrem dziecka pisemne porozumienie o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem. Rodzeństwo powinno wychowywać się wspólnie, chyba że dobro dziecka wymaga innego rozstrzygnięcia (§ 1). W braku porozumienia, o którym mowa w § 1, sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowania przez oboje rodziców, rozstrzyga o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, jeżeli dobro dziecka za tym przemawia (§ 2). Zgodnie natomiast z art. 109 k.r.o. Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia. Sąd opiekuńczy może w szczególności: zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, realizowania innych form pracy z rodziną, skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub skierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń; określić, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu, albo poddać rodziców innym ograniczeniom, jakim podlega opiekun; poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego; skierować małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo do innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi; zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej albo powierzyć tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej małżonkom lub osobie, niespełniającym warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej albo zarządzić umieszczenie małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W toku niniejszego postępowania Sąd uznał za zasadne wszczęcie i prowadzenie z urzędu postępowania o ograniczenie władzy rodzicielskiej P. M. i M. K. (2) nad ich wspólnymi małoletnimi dziećmi M., K. i Z. (postanowienie z dnia 8 maja 2021 r.) i jednocześnie na rozprawie w dniu 25 listopada 2021 r. wydał postanowienie zabezpieczające, w którym m.in. na czas trwania postępowania z urzędu w trybie zabezpieczenia poddał wykonywanie władzy rodzicielskiej przez obojga rodziców nad małoletnimi M., K. i Z. (...) oraz obowiązek kontynuowania spotkań z psychologiem nadzorowi kuratora sądowego z obowiązkiem składania sprawozdań 1 raz na miesiąc. Sąd wydając powyższe postanowienia miał bowiem na uwadze, że dobro małoletnich mogło być zagrożone, z uwagi na stale eskalujący konflikt pomiędzy rodzicami. Matka i ojciec małoletnich nie potrafili dojść do porozumienia w kwestiach dotyczących ich dzieci. Zaś utrzymujący się taki układ relacji pomiędzy małoletnimi a ich rodzicami stanowił zagrożenie poczucia bezpieczeństwa

małoletnich i zagrażał im prawidłowemu rozwojowi zwłaszcza na płaszczyźnie emocjonalnej. Jak wynika natomiast z informacji uzyskanych od kuratorów sądowych prowadzących nadzór obecna sytuacja opiekuńczo-wychowawcza małoletnich nie wymaga już nadzoru kuratora sądowego nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez rodziców małoletnich. Z powyższych informacji wynika co prawda, że rodzice małoletnich w dalszym ciągu są ze sobą skonfliktowani, jednakże ich konflikt w chwili obecnej nie zagraża im dzieciom. Wobec powyższe za zasadne należało uznać, że nie zachodzą przesłanki do ograniczenia władzy rodzicielskiej P. M. i M. K. (2) nad ich małoletnimi dziećmi: M. K. (1), K. (...) i Z. (...) (o czym orzeczono w pkt 1 sentencji postanowienia).

W zakresie zaś złożonych wniosków o sądowe uregulowanie kontaktów Sąd ustalił harmonogram kontaktów M. K. (2) z jego małoletnimi dziećmi, jednakże w nieco innym wymiarze niż domagały się strony postępowania.

Zgodnie z art. 113 k.r.o. niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Powyższy przepis stanowi, że jeżeli dziecko przebywa stale u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z nich rodzice określają wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia; w braku porozumienia rozstrzyga sąd opiekuńczy. Kryterium oceny w przedmiotowej sprawie stanowi zatem dobro dziecka. Dobro to wymaga zapewnienia małoletnim jak najszerszych kontaktów z tym z rodziców, z którym nie przebywa na co dzień. Zarazem jednak konieczne jest ustalenie wzajemnych kontaktów na rozsądnym poziomie, z taką ich organizacją, by odpowiadały potrzebom emocjonalnym dziecka oraz były adekwatne do istniejącej w danym momencie relacji między rodzicem i dzieckiem.

Z przytoczonych powyżej przepisów wynika bezspornie, iż utrzymywanie kontaktów z dzieckiem jest nie tylko przywilejem, ale także obowiązkiem rodzica. Zasadą jest to, że o kontaktach decydują sami rodzice, porozumiewając się w tej kwestii między sobą. Dopiero w sytuacji, gdy porozumienie okazuje się niemożliwe, bądź napotyka istotne trudności, konieczna staje się ingerencja Sądu.

W niniejszej sprawie zasadnym było ustalenie kontaktów pomiędzy małoletnimi a ich ojcem, gdyż dotychczas w tej kwestii rodzice nie byli w stanie wypracować wspólnego stanowiska. Podkreślić należy, iż na etapie zamknięcia rozprawy nie było sporu między uczestnikami co do samej zasadności uregulowania kontaktów ojca z małoletnimi, a jedynie uczestnicy prezentowali odmienne stanowiska co do formy, zakresu i terminów kontaktów.

Nie budzi wątpliwości, że małoletni M., K. i Z. są wychowywani przez matkę, miejscem ich pobytu jest miejsce zamieszkania ich matki (co zostało stwierdzone w prawomocnym postanowieniu częściowym z 25 listopada 2021 r. i to matka małoletnich jest rodzicem pierwszoplanowym. Udział ojca w wychowaniu dziecka był i jest dużo mniejszy i rodzice małoletnich pozostają ze sobą nadal skonfliktowani, co jednak pozwoliło im na wypracowanie 14 kwietnia 2022 r. wspólnie modelu kontaktów modyfikujące postanowienie zabezpieczające z 1 marca 2022 r.

Nie bez znaczenia była również dotychczasowa postawa rodzicielska uczestnika postępowania M. K. (2), który w przeszłości nie prezentował właściwej postawy rodzicielskiej (m.in. z powodu realizowania kontaktów z dziećmi w obecności swojej partnerki M. R., co powodowało u małoletnich narastanie negatywnych emocji z powodu konfliktu lojalnościowego). Jednakże jego działania w toku niniejszego postępowania, jak również uczestnictwo w warsztatach i terapii oraz wywiązywanie się z postanowienia zabezpieczające z 1 marca 2022 r. i nierealizowanie kontaktów w obecności M. R., świadczy o tym, że wnioskodawca chce naprawić wcześniejsze błędy i lepiej wywiązywać się z roli ojca.

Sąd ustalając kontakty w niniejszej sprawie, poza wyżej wskazywanymi okolicznościami, wziął pod uwagę przede wszystkim dobro dzieci, które chcą realizować kontakty z ojcem (w tym szczególnie małoletniego 13-letniego M., który jest szczególnie wrażliwym dzieckiem i pragnie, aby powyższe kontakty były częstsze niż dotychczas), stanowiska rodziców i przedstawioną przez nich argumentację.

Z tych względów Sąd, biorąc pod uwagę wiek małoletniego M., jego dojrzałość emocjonalną (na którą wskazał kurator sądowy, jak i jego matka) i fakt, że trudno jest wymusić na 13-letnim dziecku realizację kontaktów z rodzicem, ustalił, że małoletni sam powinien również mieć w jakimś zakresie możliwość decydowania, kiedy chce spotykać się z ojcem. Biorąc pod uwagę stanowiska rodziców małoletniego oraz fakt, iż małoletni M. realizuje obowiązek szkolny w tzw. nauczaniu domowym pod patronatem (...) Szkoły (...) z siedzibą w Ś. ustalił, że małoletni może spędzać czas z ojcem (jeśli chce) od każdego czwartku rano od godziny 8.00 do niedzieli do godziny 18.00 i ponadto ustalił, że małoletni M. może spędzić z ojcem tydzień ferii zimowych i miesiąc wakacji letnich oraz dowolną ilość czasu w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Oczywiście nie ma przeszkód, by wraz z upływem czasu kontakty te były poszerzane. Z punktu widzenia dobra dziecka najwłaściwszą formułą są kontakty swobodne, ustalane na bieżąco. Jednocześnie przy tym w ocenie Sądu mając na uwadze iż małoletni M. może sam decydować w czasie, w którym może przebywać pod opieką ojca, czy chce tam być, nie było konieczności ustalania, aby małoletni nie realizował kontaktów z ojcem bez obecności M. R., gdyż jeżeli małoletniemu jej obecność nie będzie odpowiadała może wrócić pod opiekę matki.

Odnosnie natomiast kontaktów z pozostałymi małoletnimi dziećmi Sąd mając na uwadze wiek małoletnich do końca roku szkolnego 2022/2023 pozostawił ustalone w postanowieniu zabezpieczającym z 1 marca 2022 r. założenie, że M. K. (2) będzie spotykał się ze swoimi małoletnimi dziećmi K. i Z. poza ich miejscem zamieszkania i bez obecności M. R. i jej dzieci. Ważne jest bowiem, aby uczestnik postępowania w czasie opieki nad najmłodszymi dziećmi skupiał całą swoją uwagę na opiece nad dziećmi. Zwrócić należało uwagę, iż ustalono w postanowieniu zabezpieczającym z 1 marca 2022 r. model taki model kontaktu funkcjonuje prawidłowo. Przy czym należało mieć na uwadze, że tak ustalony model kontaktów wynikał z wcześniejszych niewłaściwych zachowań ze strony obojga skonfliktowanych ze sobą rodziców małoletnich, którzy nie realizowali wspólnej terapii psychologicznej. Natomiast obecnie sytuacja opiekuńczo-wychowawcza małoletnich ustabilizowała się, na co wpływ z pewnością ma realizacja przez uczestnika postępowania zajęć terapeutycznych. Jednocześnie uczestnik postępowania zamierza realizować związek z obecną partnerką w przyszłości planuje zamieszkać wraz z obecną partnerką i jej dziećmi. Dlatego w ocenie Sądu należało w orzeczeniu kończącym postępowanie ustalić, że M. K. (2) poczynając od 29.09.2022r. będzie spotykał się ze swoimi małoletnimi dziećmi: synem K. (...) ur. (...) i córką Z. (...) ur.(...) poza ich miejscem zamieszkania do końca roku szkolnego 2022/2023 bez obecności M. R. i jej dzieci. Po tej dacie sytuacja małoletnich i ich rodziców powinna na tyle się uspokoić, że nie będzie konieczne ustalanie kontaktów uczestnika postępowania z najmłodszymi dziećmi bez obecności partnerki ojca i jej dzieci. Jednocześnie biorąc pod uwagę w szczególności stanowisko wnioskodawczyni wyrażone na ostatnim terminie rozprawy, kontakty uczestnika postępowania z najmłodszymi dziećmi (biorąc pod uwagę silną potrzebę dzieci stałego i częstego kontaktu z ich ojcem) winny ulec zwiększeniu w porównaniu z modelem kontaktów ustalonym w postanowieniu zabezpieczającym z 1 marca 2022 r..

Mając na uwadze powyższe Sąd, biorąc pod uwagę stanowiska uczestników postępowania ustalił, że M. K. (2) będzie spotykać się z najmłodszymi dziećmi w czasie roku szkolnego w tygodniach nieparzystych, w ten sposób, że będzie zabierał dzieci ze szkoły w czwartek po zakończeniu zajęć i będzie opiekował się nimi osobiście do niedzieli godzina 18.00, na którą to godzinę odwiezie dzieci do domu matki. Sąd wziął pod uwagę w tym zakresie stanowisko wnioskodawczyni. Jednakże ustalenie kontaktów w sposób zaproponowany przez matkę małoletnich w czasie, w którym uczestnik postępowania wykonuje swoją pracę, mógłby sprawić, że powyższe kontakty nie mogłyby być realizowane.

Jednocześnie w zakresie ferii zimowych i wakacji Sąd ustalił, że M. K. (2) spędzi z K. i Z. pierwszy tydzień ferii zimowych i będzie się opiekował K. i Z. osobiście przez tydzień wakacji letnich w lipcu każdego roku, oraz przez 10 dni w sierpniu każdego roku, zapewniając im wypoczynek wyjazdowy na co najmniej 7 dni w tym czasie, w braku innych ustaleń opieka ta będzie rozpoczynała się 1 lipca każdego roku i 1 sierpnia każdego roku. W zakresie dni świątecznych Sąd ustalił, że M. K. (2) spędzi z K. i Z., dwa dni w okresie Ś. Wielkanocy (w braku innych ustaleń będzie to drugi dzień tych Ś. i dzień po nim przypadający) i w okresie od Świąt Bożego Narodzenia do Nowego Roku: w latach parzystych drugi dzień tych świąt i 4 dni kolejne, w latach nieparzystych od Wigilii godzina 18 i 4 dni kolejne. Ponadto Sąd ustalił, że M. K. (2) spędzi z K. i Z. w latach parzystych weekend majowy (1-3 maja), a w latach nieparzystych weekend Bożego Ciała od środy do niedzieli. Tak ustalony model kontaktów należało uznać za dość elastyczny w porównaniu z

modelami kontaktów ustalonymi w innych postępowaniach opiekuńczych, co wynikało z tego, że pomimo wzajemnego konfliktu rodzice małoletnich potrafią wspólnie na bieżąco modyfikować sposób realizacji kontaktów uczestnika z dziećmi (m.in. wspólnie modyfikowali ustalenia zawarte w postanowieniu zabezpieczającym). Natomiast zbyt szczegółowy model ustalania kontaktów mógłby prowadzić do dalszej eskalacji konfliktu, co z pewnością nie byłoby zgodne z dobrem małoletnich. Jednocześnie tak ustalony model kontaktów powinien pozwolić na poprawę relacji i zacieśnienie więzi między ojcem a dziećmi. Dlatego też w pozostałym zakresie wnioski stron postępowania zostały oddalone, w tym wniosek P. M. w zakresie zagrożenia uczestnikowi nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej w przypadku uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach – z powodu tego, że dotychczasowe kontakty uczestnika z dziećmi są realizowane i nie ma uzasadnionej obawy, że przestaną być wykonywane, wobec czego nie było podstaw do zastosowania przepisu art. 582¹ § 3 k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 113⁴ k.r.o. Sąd opiekuńczy, orzekając w sprawie kontaktów z dzieckiem, może zobowiązać rodziców do określonego postępowania, w szczególności skierować ich do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

Na podstawie powyższego przepisu Sąd, kierując się dobrem małoletnich oraz biorąc pod uwagę stopień skonfliktowania ich rodziców (którzy pomimo zobowiązania nałożonego w postanowieniu zabezpieczającym nie realizują wspólnych spotkań z psychologiem oraz nie rozpoczęli wspólnego udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych) z urzędu zobowiązał oboje rodziców do odbywania dwa razy w miesiącu wspólnych spotkań z psychologiem celem poprawy komunikacji, omawiania bieżących spraw wspólnych dzieci i wyciszenia konfliktu, ustalając że koszty z tym związane strony będą ponosiły po połowie.

O kosztach sądowych, Sąd rozstrzygnął, zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c., pozostawiając strony przy poniesionych kosztach zastępstwa procesowego i obciążając strony po połowie kosztami postępowania (szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawiając referendarzowi sądowemu). Biorąc pod uwagę, że wnioski każdej ze stron postępowania zostały częściowo uwzględnione, a częściowo oddalone, Sąd nie znalazł podstaw do tego, żeby od wyżej wymienionej zasady z art. 520 § 1 k.p.c. odstępować. Co do zasady bowiem interesy uczestników postępowania nie były sprzeczne, gdyż obojgu zależało na ustaleniu w zakresie władzy rodzicielskiej oraz modelu kontaktów uczestnika z małoletnimi dziećmi. Natomiast o sprzeczności interesów można mówić wówczas, gdy prowadzone postępowanie zbliżone jest do procesu w tym sensie, że uwzględnienie stanowiska jednego z uczestników powoduje pozbawienie określonych praw innych uczestników (por. P. Prus [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 478-1217, red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 520).

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł, jak w sentencji postanowienia.

sędzia Barbara Ciwińska